

Petra Dvořáková

Dědina

Vychází 19. dubna

248 s., váz., 299 Kč
ISBN 978-80-7577-476-7

O autorce

Petra Dvořáková (nar. 1977) je spisovatelka a scenáristka. Do povědomí čtenářů vstoupila knihou rozhovorů *Proměněné sny* (2006), za kterou obdržela cenu Magnesia Litera. Pozornost si získaly i její další tituly *Já jsem hlad* (2009) a *Sítě — příběhy (ne)sebevědomí* (2016). Kniha *Julie mezi slovy* (2013) byla oceněna Zlatou stuhou (beletrie pro mládež) a Cenou učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství. Dalšími autorčinými knihami pro mladé čtenáře jsou *Flouk a Lila* (2015) a *Každý má svou lajnu* (2017). Autorka pravidelně spolupracuje s Českou televizí a Českým rozhlasem.

Obálku knihy *Dědina* v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy najdete zde:
<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/brzy-vyjde/dedina-1438>

Soubor PDF s kompletním textem knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Kalendář akcí

Pondělí 23. dubna v 17.00

Zahájení festivalu Literární jaro Zlín. Pořad *Ženy ženám* (spolu s Jakubou Katalpou)

Čtvrtek 26. dubna v 17.00

Autogramiáda a beseda v Brně, knihkupectví Barvič a Novotný

Pátek 11. května v 17.00

Veletrh Svět knihy v Praze, autorský pořad v Komorním sále

Pátek 11. května v 18.00

Veletrh Svět knihy v Praze, autogramiáda na stánku nakladatelství Host

O knize

Místo, které si chcete přečíst

Hranice rozorané mezi poli i lidmi. Hospoda, malá prodejna, zabíjačky. Nevěra a jeden nezdařený pohřeb. Babka s dědkem srostlí jak dva stromy. Život spjatý s půdou, zvířaty a hospodařením. To všechno je *Dědina*, příběh jedné současné vesnice vyprávěný očima jejích obyvatel.

Josef se marně trápí, proč jeho syn Zbyňa odmítá převzít hospodářství, když je potřeba toho tolik napravit na polích zničených v družstvu. Vavirci počítají, kde by mohla ukápnout další koruna, dobro-srdečná prodavačka Maruna se snaží být s každým zadobře a řezník Láda se dobývá pod cizí sukni. A malá Petruna? Ta chvíli neposedí.

Přirozená fyzická blízkost hrdinů, jejich společná práce, jejich touha po lepším životě až vypočítavost jsou zdrojem věčných svárů i svázanosti a také marné snahy vyléčit minulé rány.

Svižné vyprávění, které nikoho nesoudí a co je podstatné — nenudí.

„Chodit v teplákách je něco jiného než se do nich narodit...”

Se spisovatelkou Petrou Dvořákovou o její nové knize *Dědina*

Svižné vyprávění, které nenudí a nesoudí. A že by se dalo. Hranice mezi poli i lidmi jsou i po letech rozorané. Je tam hospoda, malá prodejna, zabíjačky. Taky nevěra a jeden nezdařený pohřeb. Rodiny srostlé jak stromy, v dobrém i zlém. Život je stále spjatý s půdou a zvířaty. To všechno je *Dědina*, příběh jedné současné vesnice vyprávěný očima jejích obyvatel. *Zve vás na místo, které si chcete přečíst.*

Vaše předchozí knihy byly buď určeny dětem, nebo se dívaly do nitra, do krajiny duše. Chtěla jste s *Dědinou* jednou nabrat jiný kurz a vyrazit mezi lidi?

Říkáte to přesně, já si psáním *Dědiny* jednoduše vyrazila *mezi lidi*. A to doslova. Většinou totiž nepíšu tak, že bych si sedla a začala psát *o něčem*, ale zkouším si, jaké by to bylo, kdybych se stala tím či oním člověkem. A jednoho rána jsem se probudila a napadlo mě, jaké by bylo být prodavačkou ve venkovském obchodě. A najednou jsem byla Marunou, která stojí za pultem, krájí gothaj, obsluhuje přiožralýho Lojzka a přemýšlí, jestli by neměla Zbyňovi rychle zaběhnout rozklepnout na pánev pár

vajec. Tímhle okamžikem jsem se *propadla* do dědiny a vynořila se z ní až po napsání. Ale proč jsem se vydala právě tam, to vám sama neřeknu. Myslím, že v těch tématech fungují různé nevědomé mechanismy. Možná je to taky věk – jako malé dítě jsem na vesnici žila, a když tam velmi zřídka přijedu, vidím, jak se všechno mění, a cítím potřebu zachovat obraz současného venkovského světa, který bereme jako samozřejmý, ale on bude za dvacet let jiný, a co se nám tak líbilo, může být nenávratně pryč. Stejně jako jazyk, kterým se na venkově dnes mluví.

Jak se tam dnes mluví? Ten text musel být docela redaktorský oříšek, ne?

Co se týče jazyka, je zasazený na Vysočinu. Je to můj rodný kraj, jeho řeč znám, a psalo se mi proto velmi dobře. Není to žádné kodifikované nářečí, střední generace a mladí už mluví spíš obecnou češtinou a jen občas použijí nějaký vyloženě místní výraz. S redakcí knihy mi velmi pomohla moje přítelkyně Ivana Vaňková, která je bohemistka a současně i „rodilá mluvčí“, a dále profesionální korektorka paní Dagmar Procházková z vydavatelství. Obě svorně trpěly, třeba když tam jedna babka používá spojení „na ně není spolih“, ale i takové to *vaříjou* a *smažijou* je moc nepotěšilo. Nakonec se snad smířily s osudem bez traumat a myslím, že jazyk v knize je opravdu autentický.

Dědina existuje výhradně ve Vaší fantazii, nebo má nějaký konkrétní předobraz?

Je v mé fantazii, ale na druhou stranu myslím, že ty postavy jsou takové archetypy vesnických obyvatel, že ve většině našich vesnic najdete nějakou prodavačku v obchodě, která sbírá drby, nějakého místního ožralu, vypočítavé rodiny a tak dále.

Představíte nám nějakou postavu ze své knihy? Takovou, co máte ráda, dobře se psala, nebo naopak jinou, co se Vám přičila a „nešla“ Vám?

Nejvíc mě asi bavil místní řezník. Myslím, že to je dobrý chlap, pečuje o děcka i manželku, tak nějak po svém, ale přesto se stará, je poctivý v řemesle, a i když si nadělal docela dost průšvihů s pitím i ženským, nakonec se vždycky srovná a ví, co je v životě důležité. A dost jsem s ním toho zažila. Stalo se mi třeba, že jsem od rána psala jeho vyprávění, a večer, když jsem skončila, tak jsem měla hrozně špatný pocit, jako bych se s někým pohádala. A pořád jsem přemýšlela s kým, a pak mi došlo, že s nikým, ale celý den jsem byla vtělená do řezníka, který se vadil se svou manželkou. Ráda jsem naopak neměla Helunu Vavirkovou, ta je *vychcaná jak troky*, až mi z ní při psaní bylo špatně.

Poláci prý, pokud chtějí vyjádřit, že je něco tragikomické, ulítlé, používají sousloví „je to jak v českém filmu“. I úryvek na obálce Vaší novinky takto vyznívá, je to poloha, která Vám vyhovuje?

Myslím, že ano. Líbí se mi humor, který je spojený se životem. V něm je to vždycky tak trochu *napůl*. V reálu často k smutným okamžikům chťe nechťe přiléhá i nějaká komická situace. A je to dobře. Humor, třeba i ten bezděčný, v problematické nebo těžké chvíli ulehčí a pomůže zvládnout lecjakou patálii. Kdysi, ještě jako holka, jsem přečetla nějaký text Carla Carreta, který říkal: „Jsou dva velbloudi v životě, kteří tě přenesou přes každou poušť – humor a trpělivost.“ Dneska vím, že měl pravdu.

Jak byste charakterizovala Vaší novinku žánrově? Je to román, novela, provázané povídky?

Řekla bych, že je to zkratka příběh obyvatel jedné vesnice. I když se vyprávěči střídají a každý si říká tak trochu svoje, všichni jsou spojeni místem i časem, všichni se znají, každý ví o tom druhém, občas víc než on sám. Je to taková čtenářská turistika – vydejte se na současnou vesnici a zažijte ji se vším všudy.

Nejsou obyvatelé vesnic přes všechny překotné změny stále tak trochu v roli cizinců ve vlastní zemi? Rozumíš si ty dva světy, město a venkov?

Myslím, že venkov je v jistém smyslu svět sám o sobě. Má své zákonitosti, které nemůžete obejít. Mnoho lidí je tam i dnes spjato s půdou, jsou závislí na počasí, na krajině. Město je pro lidi na vesnici často „ten svět venku“, za hranicí, život na vesnici plyne bez ohledu na město, jinak, po svém. Člověk z venkova se do města i dnes často jede „podívat na lepší“. Podívá se, a rád, ale pak si řekne, že to

doma je na dědině. Lidé z města, kteří z logiky věci tak těsně na krajinu napojeni nejsou, to asi nemůžou plně pochopit. Z venkova vypadá celý svět trochu jinak. Nám se zdá například nepochopitelné, že lidé z vesnice volí člověka, jehož firma plundruje krajinu řepkou. Ale nepochopitelné je to hlavně pro lidi z města, protože jim zůstávají skryty určité mechanismy, které v uzavřeném světě vesnice fungují. Jistěže se dnes život ve městě a na vesnici přibližují, ale má to své limity. Když člověk z venkova přijde do města, může se z něj přirozeně stát městský člověk. Ale opačně to nejde. Když se na vesnici přistěhujete, možná si zvyknete chodit v teplákách, ale to je něco jiného než se do tepláků narodit. To je zákon dědiny.

Dovedete si představit, že byste tam žila? Dá se na dědině žít klidněji, zdravěji, lépe?

Jako dítě jsem na vesnici bydlela a mělo to své kouzlo, ale tamní život je podle mě strašně náročný. Mnoho lidí si samozřejmě slibuje klid, únik z ruchu města a jistě ho tam najde. Ale je taky něčím zapláceno. Pokud budete chtít, aby vaše děti navštěvovaly kroužky, počítejte, že budete jezdit den co den i desítky kilometrů. Že každý rohlík, který jste zapomněli dopoledne koupit v obchodě, budete muset dovézt z města. Z těchto důvodů bych tam už nežila. Někdy se ale ve svých představách vracím do svého rodného domu, stojí uprostřed vesnice, kousek od rybníka. Je léto, svěží vzduch, sedím na tarásku, ze dvora je slyšet kdákání slepic, naproti je obrovský jasan, na který se mi nikdy nepodařilo vyšplhat. Představuju si, že vůbec nic nemusím, jenom tam jsem, je jenom přítomnost. Takhle bych na dědině zůstala na věky.

Připravil Martin Stöhr